

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1987/45

KARAR NO : 1987/49

ÖZET: Terhis olmak suretiyle askerî mahkemede yargılanmasını gerektiren ilgisi kesilen asker kişinin askerî suç kapsamına girmeyen su na ait davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

TCK. 456, 457. mdd.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Orhan Bülbül

O L A Y : 8.6.1980 günü sanığın; tuvalette traş aynası önünde traş olmak için bekleyen mağdur er Recep Kar ile aynada sıra ölmek için münakaşa ettiği ve bu münakaşa sonunda mağdur er'i hayati tehlike doğuracak biçimde yaralamak suretiyle müessir fiil suçunu işlediği, ancak her iki sanığın er olup, işlenen suçun askerî suç olmadığı, TCK.nun 456/2. ve 457/1. maddelerinde gösterilen suç kapsamına girdiği, sanığın terhis edilmek suretiyle askerî mahkemede yargılanmasını gerektiren ilginin kesildiği ileri sürülerek 353 sayılı Kanun 17. maddesi gereğince Ege Ordu Komutanlığı Askerî Savcılığı, 20.2.1984 gününde, 1984/15-6 sayı ile, görevsizlik kararı vermiş, soruşturma dosyası suçun işlendiği yer itibariyle yetkili ve görevli Foça C. Savcılığına gönderilmiştir.

Foça C. Savcılığı; 12.4.1984 günlü, 1984/46-15 sayılı iddianame ile, er olan sanığın öteki er Recep Kar'ı hayati tehlike doğuracak biçimde boynundan traş bıçağı ile yaraladığı anlaşılmakla, eylemine uyan TCK.nun 456/2. ve 457/1. maddelerine göre cezalandırılması istemiyle Foça Asliye Ceza Mahkemesinde kamu davası açmıştır.

Foça Asliye Ceza Mahkemesi; 18.6.1986 gününde, 1984/22-1986/81 sayı ile; 353 sayılı Kanun 9. maddesine göre; asker kişilerin askerlik hizmet ve görevleri ile ilgili olarak işledikleri suçlara askerî mahkemelerde bakılması gerektiği, sanık ve mağdurun olay sırasında asker kişi oldukları, atılı suçun askerlik hizmet ve görevi sırasında ve askerî mahalde işlendiği, bu itibarla davada mahkemelerinin görevli olmadığı gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş ve karar temyiz edilmemek suretiyle kesinleşmiştir.

Ege Ordu Komutanlığı Askerî Mahkemesi; 16.10.1986 tarihinde, 1986/1012-835 sayı ile; sanığa atılı suç, askerî mahalde işlenmiş ise de, sırf askerî suçlardan olmadığı gibi, askerî bir suça da bağlı bulunmadığı, sanığın terhis olmak suretiyle askerî mahkemede yargılanmasını gerektiren ilginin kesildiği 353 sayılı Kanun 17. maddesine göre davada mahkemelerinin görevli olmadığı gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş bu karar temyiz edilmemek suretiyle kesinleşmiştir.

...../.....

Böylece, adli ve askerî yargı yerlerince tarafları, sebebi ve kanusu aynı (davada verilen ve kesinleşen görevsizlik kararları nedeniyle 2247 sayılı Kanunun 17. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuş, dosya bu uyumsuzluğun çözümü için Ege Ordu Komutanlığı Askerî Savcılığı'nın 31.3.1987 günlü, 1987/9001 sayılı yazı ekinde Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y. İsmet Ayer, Mebrure Gözdemir, Türkan Güven, Ergun Argon, A. Vahap Özaslan ve Muammer Aksüt'ün katılmaları ile yaptığı 20.4.1987 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim M.İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler; okunduktan, toplantıya Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Bekir Mavioğlu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoğlu'nun Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Görev uyumsuzluğuna konu olan kararlara ilişkin inceleme konusu olayda eylem; askerî mahal içinde bulunan tuvalettaki traş aynası önünde traş olmak için bekleyen mağdur er ile sanık erin, aynada sıra almak için yaptıkları münakaşa sırasında sanığın mağdur eri hayati tehlikeye maruz kalacak biçimde yaralamasıdır.

Sanık ve mağdur erin asker kişi olması, suçun askerî mahalde işlenmesi, anaak eylemin Askerî Ceza Kanununda müeyyideye bağlanan veya bu kanunda TCK.nuna atıfta bulunulan bir eylem değil, münhasıran TCK.da müeyyideye bağlanan bir eylem olması nedeniyle öncelikle suçun askerî suç olup olmadığının belirlenmesi gerekir. Zira askerî mahkemeler 353 sayılı Kanunun 9. maddesine göre; asker kişilerin askerî olan suçları ile bunların asker kişilerin aleyhine veya askerî mahallerde yahut askerlik hizmet ve görevleri ile ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevlidir.

Maddede geçen askerî suç bilindiği gibi, Askerî Ceza Kanununda yer alan veya bu kanunda TCK.ya atıfta bulunulan suç olup, sanığa atılı suç münhasıran Askerî Ceza Kanununda yer almadığı gibi, anılan kanun tarafından TCK.na atıf yapılan bir suçta olmayıp, sadece TCK.da yer alan bir suçtur. Bu itibarla anılan suçun askerî suç olarak kabulü mümkün değildir.

Öte yandan dosya içeriğine göre sanığın terhis edildiği anlaşılmaktadır. 353 sayılı Kanunun 17. maddesine göre, askerî mahkemelerde yargılanmayı gerektiren ilginin kesilmesi bu mahkemelerin yargılama görevinin sona erdirilmesini gerektirmez ise de, sanığa atılı suçun askerî bir suç veya askerî suça bağlı bir suç olması durumunda davaya askerî mahkemelerde bakılması olanağı da yoktur.

Olayda sanığa atılı suç, yukarıda belirlendiği gibi askerî bir suç veya buna bağlı bir suç olmadığından suçun yalnızca askerî mahalde işlenmesi görevi belirlemede başlı başına bir ölçüt sayılmayacağından ve sanık terhis edilmek suretiyle askerî mahkemede yargılanmasını gerektiren ilgisi kesilmiş bulunduğundan davanın adli yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenlerle, Foça Asliye Ceza Mahkemesi'nin 18.6.1986 günlü, 1984/22-1986/81 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Foça Asliye Ceza Mahkemesi'nin 18.6.1986 günlü, esas 1984/22, karar 1986/81 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 20.4.1987 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

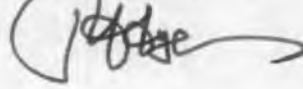
Başkan

Servet Tüzün

Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Mebrure Gözdemir

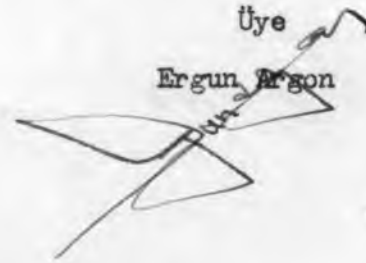
Üye

Türkan Güven

Üye

Ergun Ergon

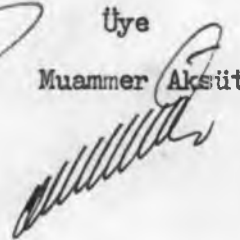
Üye

A. Vahap Özarslan

Üye

Muammer Aksüt

i/ç